

Commissie voor de
milieueffectrapportage

N331 Zwartsluis – Vollenhove

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

24 oktober 2011 / rapportnummer 2154-88

1. Oordeel over het MER

De N331 Zwartsluis–Vollenhove is door de provincie Overijssel in het provinciale categoriseringsplan aangewezen als Gebiedsontsluitingsweg A. De huidige vormgeving van de N331 voldoet hier nog niet aan. De provincie Overijssel heeft daarom het voornemen om de N331 tussen Zwartsluis en Vollenhove om te bouwen naar een veilige gebiedsontsluitingsweg. De belangrijkste maatregelen zijn het scheiden van langzaam verkeer (met name landbouwverkeer) en snelverkeer door het realiseren van een parallelwegstructuur (waar die nog niet bestaat) en maatregelen aan kruispunten en zijwegen. De maatregelen worden op hoofdlijnen vastgelegd in een Ontwerpplan. Dit is geen wettelijk verplicht plan, maar er worden wel keuzes gemaakt die de basis vormen voor de verdere besluitvorming door gemeentes. Vandaar dat de provincie ervoor gekozen heeft vrijwillig de plan-m.e.r-procedure te doorlopen. De weg leidt door drie Natura-2000 gebieden. Omdat significante gevolgen hierop niet op voorhand waren uit te sluiten is een Passende beoordeling uitgevoerd, die is opgenomen in het onderhavige plan-MER.

In de later op te stellen gemeentelijke bestemmingsplannen worden de maatregelen uit het Ontwerpplan formeel-juridisch vastgelegd. Daarvoor wordt opnieuw de m.e.r-procedure doorlopen, waarbij het onderhavige MER als basis dient.

De Commissie m.e.r.¹ is van **oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming over het Ontwerpplan in het MER aanwezig is.**

Het MER beschrijft systematisch en inzichtelijk de gevolgen van de ingreep. De effecten op verkeer, wegverkeerslawaaï en luchtkwaliteit zijn goed beschreven en onderbouwd. De samenvatting geeft een goede en leesbare weergave van het MER.

Probleem- en doelstelling zijn duidelijk verwoord: uit het MER blijkt dat de weg qua functie en vormgeving niet voldoet aan de eisen van een Gebiedsontsluitingsweg A en dat, ondanks een goede doorstroming, de veiligheid niet voldoet.

Het MER bevat een goede Passende beoordeling, waarin de conclusie dat de belangrijkste effecten niet significant zijn, goed onderbouwd is. Bovendien wordt bij voorbaat, als onderdeel van het project, gecompenseerd door de ontwikkeling van Kievitsbloemhooiland uit maïsakkers. De Commissie doet hierover in het volgende hoofdstuk een aanbeveling

De landschappelijke inpassing is niet heel inzichtelijk, doordat er geen visualisaties zijn gepresenteerd, maar is (in woorden) voldoende omschreven. In het volgende hoofdstuk geeft de Commissie nog een aanbeveling voor het vervolgproces.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl. De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen die zij via bevoegd gezag heeft ontvangen. Een overzicht is opgenomen in bijlage 2. De Commissie verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale omstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

2. Aanbevelingen voor het vervolgproces

2.1 Maatregelen voor realisatie van kievitsbloemhooiland

De provincie wil, parallel aan de uitvoering van de herinrichting, ca. 6 ha 'kievitsbloemhooiland' in de directe omgeving van de N331 realiseren. De provincie wil hiervoor percelen maïsakkers aankopen en via beheersmaatregelen omvormen tot kievitsbloemhooiland. De Commissie merkt op dat het MER nog geen volledig beeld geeft welke standplaatsfactoren door beheer moeten veranderen, en hoe de waterhuishouding moet worden aangepast.² De Commissie sluit niet uit dat niet alleen de stikstofbeschikbaarheid, maar ook de fosfaatbeschikbaarheid moet worden verlaagd. Dit is van belang voor de verschrallingsstrategie die gekozen wordt (het verwijderen van humusrijke bovenlaag of uitmijning als verschrallingstechniek). Bij de herstelmaatregelen heeft men ook reliëfherstel voor ogen. Een aandachtspunt daarbij is de afstemming op de bodemsamenstelling (zand, klei/zavel op veen of op zand). Verder merkt de Commissie dat de kievitsbloemhooilanden in meerdere opzichten lijden onder verdroging (minder inundatie, een laag polderpeil en diepe sloten in relatie tot het reliëf). Het ondieper maken van de slootbodems langs de weg kan mogelijk bijdragen aan de verdrogingsbestrijding van de kievitsbloemhooilanden.

De Commissie adviseert in het vervolgproces de herstelmaatregelen voor de kievitsbloemhooilanden nader uit te werken en daarbij aandacht te besteden aan de standplaatsfactoren, de waterhuishouding, het reliëfherstel en de verdrogingsbestrijding.

2.2 Landschap en inrichting parallelweg

Het MER behandelt het belang van de historische topografie en de natuurlijke kwaliteiten van de omgeving van de N331 voor de landschappelijke beleving. Het MER had aan toegankelijkheid gewonnen als gebruik was gemaakt van visualisaties en beeldmateriaal zoals foto's, tekeningen of computersimulaties. Dit is een aandachtspunt voor de MER'en voor de bestemmingsplannen.

Volgens het MER behoudt de dijk in het gebied Zwartsluis-De Krieger zijn karakter als landschapselement. De dijk is nu sterk verankerd in het landschap. Dit uit zich in vele details die samen het beeld en de beleving van het geheel bepalen. Denk bijvoorbeeld aan onregelmatigheden in de vorm van bermen en bermsloten, vaak verbonden aan de aangrenzende verkaveling, aan vegetatieverschillen als gevolg van grondsoort en vochtigheid en aan de aanwezigheid van toegangen tot erven en percelen. Wanneer de ombouw van de N331 leidt tot stroomlijning van het profiel van de dijk kan dit er toe leiden dat de dijk als het ware losser in het landschap komt te liggen.

² De Commissie wijst in dit verband ook op zienswijze 15 van Natuurmonumenten waarin onder meer een visie gegeven wordt op de noodzakelijk geachte aanpassingen in de waterhuishouding en daarmee samenhangende aanpassingen in de begrenzing van het compensatie gebied.

Overwogen kan worden om de parallelweg anders te behandelen dan de hoofdweg. De bermen hoeven daar niet zodanig gestroomlijnd te worden dat details verloren gaan. Dit sluit tevens aan bij de zienswijze van de politie IJsselland³, die vanwege de verkeersveiligheid⁴ aandacht vraagt voor de inrichting van de parallelweg, zodanig dat die past bij de functie en herkenbaarheid van de weg als erftoegangsweg.

De Commissie adviseert bij de verder uitwerking van de plannen rekening te houden met de verankering van de dijk in het landschap, die zich uit in vele details. De Commissie adviseert de mogelijkheid te overwegen om de parallelweg anders te behandelen dan de hoofdweg, zowel vanuit landschappelijk oogpunt als vanuit overwegingen van verkeersveiligheid.

³ Zienswijze 2 van politie IJsselland

⁴ De Commissie wijst in dit verband ook op de diverse zienswijzen die zorg uitdrukken over de veiligheid voor fietsers.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de provincie Overijssel

Besluit: vaststellen van een ontwerpplan in hoofdlijnen

Categorie Besluit m.e.r.:

Vrijwillige plan-m.e.r. en plan-m.e.r. vanwege Passende beoordeling

Activiteit: herinrichting van een (provinciale) gebiedsontsluitingsweg

Bijzonderheden:

Het Ontwerpplan waaraan dit plan-MER gekoppeld is, is geen wettelijk verplicht plan. Omdat er keuzes worden gemaakt die de basis vormen voor de verdere besluitvorming door gemeentes heeft de provincie ervoor gekozen vrijwillig de plan-m.e.r-procedure te doorlopen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant: 1 oktober 2008

advies aanvraag: 12 september 2008

is niet ter inzage gelegd

advies reikwijdte en detailniveau: 6 november 2008

kennisgeving MER in De Stentor op 9 juli en op 3 september 2011, Oprechte Steenwijker Courant op 11 juli en 5 september 2011, De Kampen op 13 juli en op 31 augustus 2011, Steenwijkerland Expres op 12 juli en 30 augustus 2011, en de Staatscourant op 12 juli en op 5 september 2011 en De Peperbus op 13 juli en 31 augustus 2011

ter inzage legging MER: 14 juli t/m 10 oktober 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 5 juli 2011

toetsingsadvies uitgebracht: 24 oktober 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

Ir. D.A. Boogert

Ir. J.M. Bremmer (secretaris)

Dr. F.H. Everts

Drs.ing. H.J. Kingma

Drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reik-

wijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering

- (2154-56) Milieueffectrapport N331 gedeelte Zwartsluis-Vollenhove (8 april 2011)
- (2154-57) Ontwerpplan in Hoofdlijnen (maart 2011)

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 10 oktober 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Provincie Flevoland, Lelystad
2. Politie IJsselland, Zwolle
3. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
4. Frank Lolkema, Sint Jansklooster
5. Lok
6. D. Haakma, Sint JansKlooster
7. Wim Temmink, Vollenhove
8. W. de Graaf/Ing. D. Winters, Vollenhove
9. I. ten Hove – Ekkelboom, Vollenhove
10. Reest & Wieden waterschap, Meppel
11. J. van Benthem, St. Jansklooster
12. fam. B.A. Huisman
13. E. Bergkamp, Zwartsluis
14. A. Bruintjes, Vollenhove
15. Natuurmonumenten, 's-Graveland
16. M. Spans en J.A. Klappe-Spans, Vollenhove
17. Johan en Hilda Lok, Vollenhove

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport N331 Zwartsluis – Vollenhove

De vormgeving van de N331 Zwartsluis-Vollenhove voldoet nog niet aan de vereisten van een Gebiedsontsluitingsweg A. De provincie Overijssel wil de weg daarom herinrichten.

ISBN: 978-90-421-3352-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

